

Retningslinjer for fusk

Sebastian Tørnvall Andersen
Det samfunnsvitenskapelige fakultet

29. februar 2024

UNIVERSITY
OF OSLO

Hvorfor følge opp fusk?

Universiteter og høyskoler skal sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Univl. § 3-9 (1) første punktum.

Det er i fire hensyn som ligger bak fuskereglene

- Samfunnsansvar, hvor vi må tilstrebe en høy faglig og etisk standard
- Beskytte oss mot uønsket adferd
- Sørge for en vurderingsordning som kan gi arbeidsgivere og andre et grunnlag for utvelgelse. Sikre et godt rykte.
- Vårt ansvar overfor studentene. Det vil være urettferdig overfor de som oppnår sine karakterer på ærlig måte om man ikke følger opp fusk.

Dagens regler om fusk

- Dagens regler bygger på universitets- og høyskoleloven
- De felles reglene ble sist gjennomgått i 2021
- Dagens regler og informasjon består av følgende:
 - Bestemmelser i [UiOs studie- og eksamensforskrift](#)
 - Studentrettet informasjon om hhv. [kildebruk/sitering](#) og [fusk](#)
 - Felles [rutine for saksbehandlingen av fuskesaker](#).
- Forskriften eller rutinene omtaler ikke kunstig intelligens, men det ble tatt inn på den studentrettede nettsiden i 2023 – og tatt ut igjen i 2024.

Studie- og eksamensforskriften

§ 7-6 Krav til en eksamenskandidat mht. trekk, tilrettelegging og forfall til eksamen

En eksamenskandidat må gjøre seg kjent med hvilke hjelpemidler som kan benyttes til den enkelte eksamen, den ordningen for kontroll av hjelpemidler som gjelder for den enkelte eksamen og hva som anses som fusk/forsøk på fusk i tilknytning til bruk av hjelpemidler eller kilder for den enkelte eksamen. Eksamenskandidaten kan mistenkes for fusk/forsøk på fusk hvis kandidaten for eksempel:

- lar være å gi opplysninger om kilder eller oppgir fiktive kilder
- lar være å gi opplysninger om gjenbruk av eget tidligere arbeid
- gir inntrykk av at besvarelsen er mer selvstendig enn den faktisk er
- har tilgang til/bruker hjelpemidler som ikke er tillatt
- samarbeider med andre på måter som ikke er tillatt
- leverer samme besvarelse ved flere eksamener uten at det er tillatt
- har urettmessig tilgang til eksamensmaterialet utenom eksamen

Studie- og eksamensforskriften

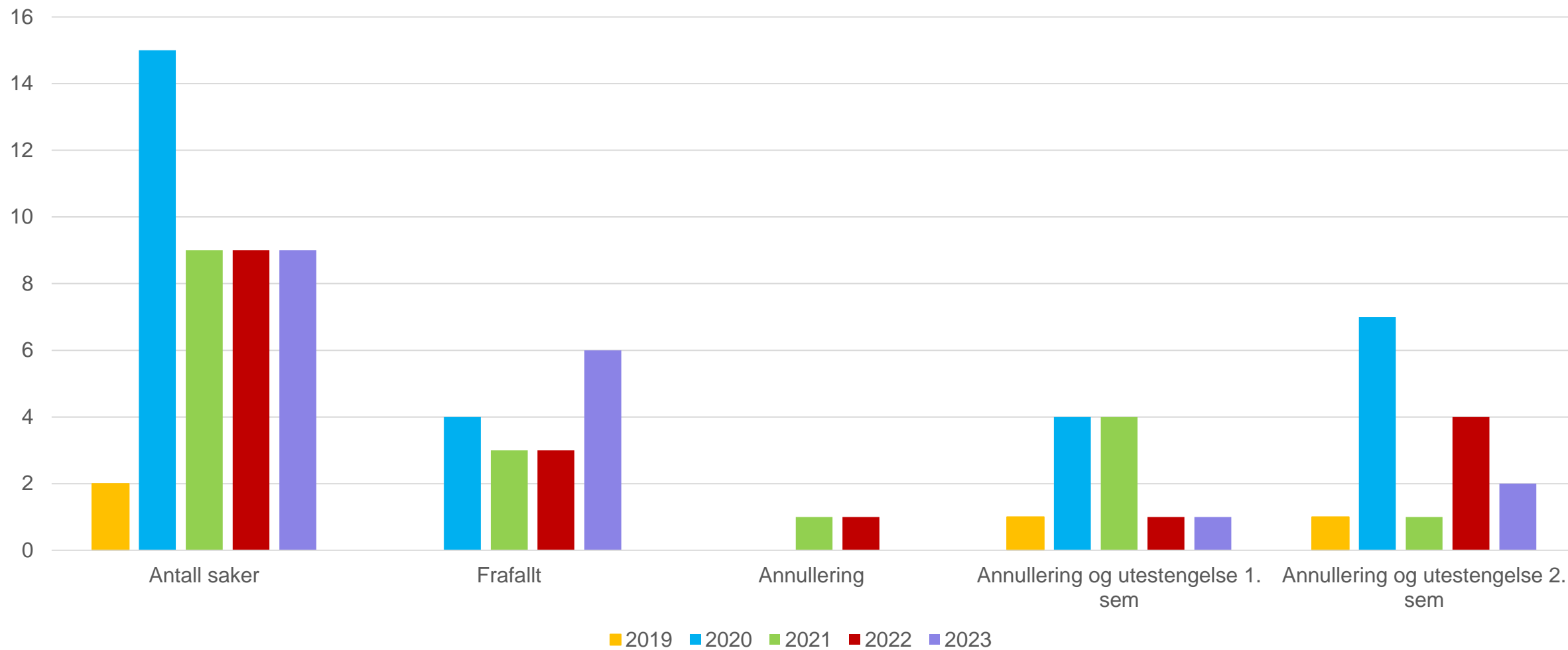
§ 4-4 Obligatorisk aktivitet

(6): Obligatoriske aktiviteter er omfattet av bestemmelsene om fusk i uh-loven av 1. april 2005 nr. 15, jf. § 4-7 og § 4-8 tredje ledd. Denne forskriften § 5-7 fjerde ledd og § 7-6 sjette ledd gjelder så langt de passer også for obligatoriske aktiviteter.

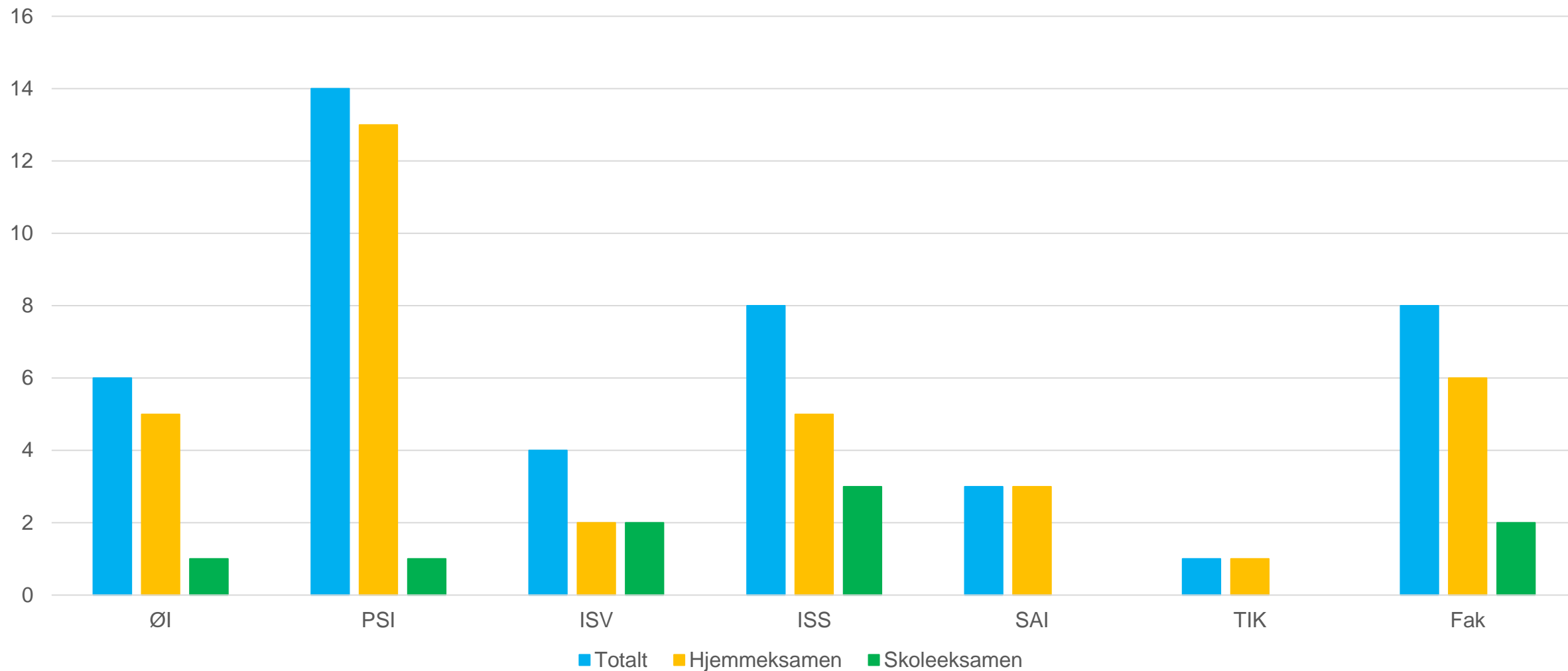
§ 5-7 Gjennomføring av eksamen

(4) Fakultetet skal gi studentene informasjon om tillatt bruk av hjelpemidler og kilder ved eksamen, og om fakultetets kontrollordninger for hjelpemidler og kilder, slik at studentene vet hvordan de skal forholde seg for ikke å bli mistenkt for fusk/forsøk på fusk.

Saker behandlet 2019-2023

Saker per enhet 2019-2023

Mistanke om fusk

- Ved mistanke om fusk skal sensor varsle instituttet og gi en oppsummering av mistanken med relevant dokumentasjon vedlagt.
- Det skal være en lav terskel for å kontakte instituttet ved mistanke om fusk.
- Studentene har et høyt aktsomhetskrav og er selv ansvarlige for å kjenne til reglene om lovlige hjelpemidler og kildebruk under eksamen.
- Studiererfaring, som f.eks. at studenten er ny i høyere utdanning, kan være en formildende omstendighet, men terskelen for å vurdere dette som formildende er høy.
- Det kan være relevant å vurdere helheten av en besvarelse for å se etter avvik i faglig nivå, språk mm.
- Fakultetet starter behandling ved fusk på skoleeksamen. Instituttet starter ved fusk på andre eksamensformer.

Se [saksbehandling i fuskesaker](#) og [behandling av mistanke om fusk ved SV](#)

Sensur

Studenten leverer en semesteroppgave i Inspira

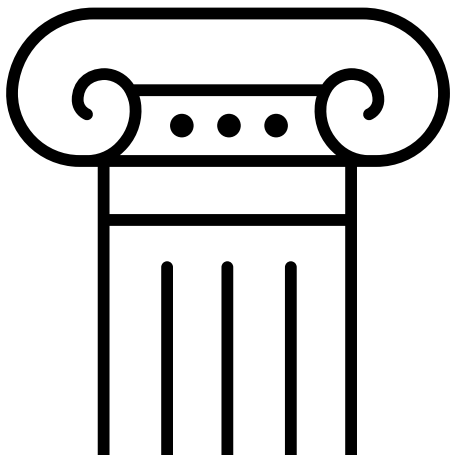
Institutt

Fakultet

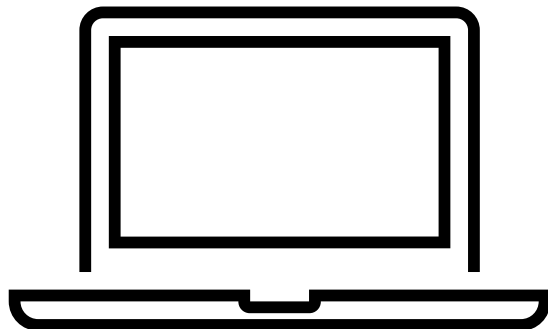
Nemnd

Kilder for plagiatkontroll

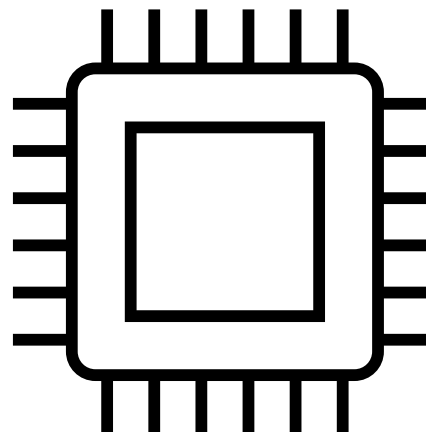
Egen database over tidligere eksamener

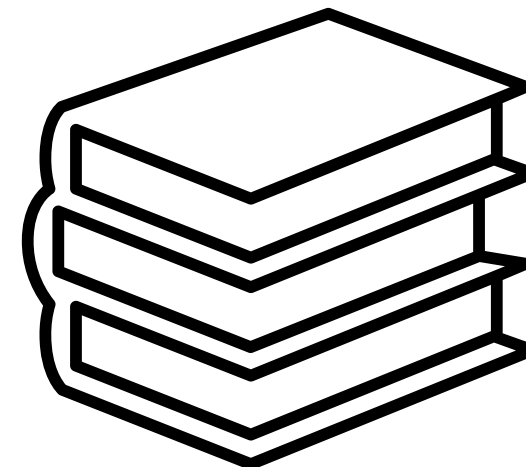
Online kilder

Databaser ved andre institusjoner*

Deler av pensum (kopinor)**

*UiB, OsloMet, NTNU, USN, BI, Kristiania, HVL, Lovisenberg (LDH), Høgskolen i Molde

**[Sikt inngår avtale med Kopinor](#) (Khrono)

Sensur

Studenten leverer en semesteroppgave i Inspira

Sensor reagerer på språket i besvarelsen og % tekstlig likhet i Ouriginal

Sensor mistenker fusk og informerer eksamenskonsulenten.

Institutt

Instituttet mener det fortsatt er grunnlag for mistanke. Instituttet oppsummerer saken og oversender saken til fakultetet.

Instituttet varsler studenten om mistanke om fusk og sender sakens dokumenter. Studenten velger å ha et møte med instituttet og levere en skriftlig uttalelse.

Instituttet går igjennom sensors redegjørelse og plagiattkontroll og mener det er grunnlag for mistanke om fusk

Fakultet

Nemnd

Hva er fusk?

- Begrepet *fusk* eksisterer ikke i UH-loven. Hva som er fusk er regulert i den lokale eksamensforskriften.
- Besvarelsen er for eksempel utformet slik at den er egnet til å forlede sensor til å tro at oppgaven er mer selvstendig enn den i virkeligheten er. Dette må være gjort forsettlig eller grovt uaktsomt. Standarden for hva som skal anses som grovt uaktsomt skjerpes med studienivået.
- Som hovedregel skal alle saker hvor det er mistanke om fusk/forsøk på fusk fremmes for Nemnda for studentsaker.
- [Rutiner for behandling av mistanke om fusk/forsøk på fusk ved Universitetet i Oslo](#)

Sensur

Studenten leverer en semesteroppgave i Inopera

Sensor reagerer på språket i besvarelsen og % tekstlig likhet i Ouriginal

Sensor mistenker fusk og informerer eksamenskonsulenten.

Institutt

Instituttet mener det fortsatt er grunnlag for mistanke. Instituttet oppsummerer saken og oversender saken til fakultetet.

Instituttet varsler studenten om mistanke om fusk og sender sakens dokumenter. Studenten velger å ha et møte med instituttet og levere en skriftlig uttalelse.

Instituttet går igjennom sensors redegjørelse og plagiattkontroll og mener det er grunnlag for mistanke om fusk

Fakultet

Fakultetet informerer studenten om mottak av sak og studenten kan levere en uttalelse til instituttets oversendelse.

Fakultetet vurderer alle sakens dokumenter og avgjør utfall av saken. Skriver saksfremlegg med innstilling til nemnda for studentsaker.

Nemnd

Er det fusk?

- Objektivt og subjektivt vilkår
- Det objektive vilkåret for fusk er til stede hvis studenten for eksempel har brukt kilder som det ikke er henvist til i samsvar med reglene om kildebruk. Se eksempler i forskriftens § 7-6.
- Det subjektive vilkåret for fusk er forsett eller grov uaktsomhet.
- Forsett foreligger når studenten har vært klar over den faktiske handlingen som utgjør brudd på regelverket om kildebruk. Det er ikke et krav at studenten har hatt til hensikt å fuske, for eksempel for å oppnå en fordel ved eksamen.
- Grov uaktsomhet foreligger ved "kvalifisert klanderverdig opptreden som foranlediger sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet", jf. Høyesteretts dom i Rt. 2015 side 955, avsnitt 51.
- En person har oppført seg svært uforsiktig eller hensynsløst, med en betydelig mangel på omtanke eller vurdering som bør forventes i en gitt situasjon. Det er mer alvorlig enn vanlig uaktsomhet, og innebærer vanligvis at personen burde ha vært klar over risikoen, men ignorerte den.
- Det er Nemnda for studentsaker som avgjør om en sak om mistanke om fusk faktisk er fusk.

Hva er faglig umodenhet?

- Standarden for hva som skal anses som grovt uaktsomt skjerpes med studienivået.
- Studenten viser liten forståelse av pensum/faget og stor grad av uselvstendighet.
- Dette kan for eksempel gjelde i saker hvor kilder er oppført i litteraturlisten, men der det i selve teksten er mangler med hensyn til direkte sitat og/eller mangler ved henvisningene. Under forutsetning av at omfanget er lite og det er klart sannsynliggjort at studenten har gjort så godt hun/han kan og ikke har forsøkt å skjule noe eller fremstille andres arbeid som sitt eget, kan det være grunnlag for faglig umodenhet.
- Faglig umodenhet bærer preg av slurv.
- Faglig umodenhet har ikke skjedd med forsett. Faglig umodenhet kan også medføre at det reises fuskesak, men med mildere sanksjon.

Sensur

Studenten leverer en semesteroppgave i Inpera

Sensor reagerer på språket i besvarelsen og % tekstlig likhet i Ouriginal

Sensor mistenker fusk og informerer eksamenskonsulenten.

Institutt

Instituttet mener det fortsatt er grunnlag for mistanke. Instituttet oppsummerer saken og oversender saken til fakultetet.

Instituttet varslers studenten om mistanke om fusk og sender sakens dokumenter. Studenten velger å ha et møte med instituttet og levere en skriftlig uttalelse.

Instituttet går igjennom sensors redegjørelse og plagiattkontroll og mener det er grunnlag for mistanke om fusk

Fakultet

Fakultetet informerer studenten om mottak av sak og studenten kan levere en uttalelse til instituttets oversendelse.

Fakultetet vurderer alle sakens dokumenter og avgjør utfall av saken. Skriver saksfremlegg med innstilling til nemnda for studentsaker.

Oversender sak til nemnda, informerer studenten og gir studenten en frist til å gi uttalelse på saksfremlegget.

Nemnd

Behandler saken. Informerer studenten og fakultet om utfall.

Gjenbruk av eget arbeid

«Dersom studenten bygger på eget arbeid som tidligere er innlevert til vurdering, [...] skille mellom arbeid som har gitt uttelling i form av oppnådde studiepoeng eller rett til å gå opp til eksamen, og arbeid som ikke tidligere har gitt uttelling. Dette vil være i tråd med allmenne forskningsetiske prinsipper som skiller mellom publiserte og upubliserte arbeider.»

(Prop. 126 L 2022-2023, p. 246)

- Eksamen tester studentens læringsutbytte i et emne
- Belønnes med studiepoeng som kan brukes i en grad.
- Likt vurderingsgrunnlag

Hvilke krav stilles til studentene?

«[...] det må være et rimelig samsvar mellom de kravene studentene møter til eksamen og de forskningsetiske kravene som stilles til forskere, og som studentene skal trenes i.» (Prop. 126 L 2022-2023, p. 245)

NESH-retningslinjer art. 8 God henvisningsskikk

«[...]God henvisningsskikk er nødvendig for å kunne etterprøve påstander og argumentasjon. Forskere skal gi nøyaktige henvisninger til alle kildene de bruker. Dette gjelder også ved gjenbruk av tekst fra egne publikasjoner og ved bruk av kilder som ikke er vitenskapelige. [...]»

NESH-NESH-retningslinjer art. 10 Plagiat

«*Det er uforenelig med god vitenskapelig praksis å stjele andres arbeid og fremstille det som sitt eget. [...]»*

«Også gjenbruk av eget arbeid, det vil si å sitere eller på annen måte gjenbruke eget tidligere vurderte arbeid uten tilstrekkelig kildehenvisning, kan anses som fusk. Det forutsetter at det gjenbrakte arbeidet ikke stammer fra et forarbeid i samme prosjekt som naturlig kan gjenbrukes i sluttproduktet [...] Det må gjøres en konkret vurdering av om gjenbruk av eget arbeid objektivt sett er fusk.»

(Prop. 126 L 2022-2023, p. 351)

4. semester	<u>STV4992 - Masteroppgave</u>		
3. semester	<u>STV4030A - Digital Data in Political Science /</u> <u>STV4030B - Qualitative Data in Political Science /</u> <u>STV4030C - Survey design for political scientists</u>	<u>STV4911 - Master's Thesis - Research Design and Project Management</u>	<u>STV4992 - Masteroppgave</u>
2. semester	<u>Valgfritt emne/utenlandsopphold</u>	<u>Valgfritt emne/utenlandsopphold</u>	<u>Valgfritt emne/utenlandsopphold</u>
1. semester	<u>STV4021 - Forskningsdesign i statsvitenskap</u>	<u>STV4022 - Anvendt statistikk for statsvitenskap</u>	<u>Valgfritt emne</u>
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

Sørg for å gjennomføre original forskning, bygg videre på din tidligere kunnskap.

Sørg for at du refererer til kildene du har brukt, inkludert tidligere levert arbeid.

Reformuler ideene dine, finn et nytt perspektiv.

Kunstig intelligens

- Kunstig intelligens i undervisning og eksamen - [hva bør du tenke på?](#)
- Fakultetets [sensorveiledning om KI](#)
- Noen indikatorer på tekst generert av KI
 - **Unaturlig språk.** Unaturlig setningsoppbygging og uvanlige ordvalg kan være tegn på KI-generert tekst. Chatboter har ikke den samme språklige intuisjonen som mennesker og mangler ofte variasjon og kreativitet i språkbruken.
 - **Repetitivt språk.** KI-modeller generer ofte tekst som gjentar seg selv og mangler variasjon.
 - **Nyanser og detaljer.** KI-verktøy kan produsere tekst som generaliserer informasjon og ikke tar hensyn til nyanser i språket. De kan også være dårlige på å gi detaljerte svar på et spørsmål. Chatboter har heller ikke personlige meninger om noe.
 - **Grammatiske feil.** Se etter uvanlige ordvalg eller varierende språklig kvalitet.
 - **Manglende kontekstualisering.** KI-generert tekst kan mangle sammenheng eller kontekst. Teksten kan derfor virke vag og uklar.
- Les også [Complete Guide To Detect AI Chatbot Plagiarism - Geekflare](#)

